

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Pói'a acést'a va esi de dóne ori pe luna, ponc la regulare; éra de aici in colo o data pe septemana, ca si ponc acilea: Marti sér'a. — Prenumeratiunile se priimescu in tóte dílele.

Prețul pentru Ostrungari: pre anu 6 fl. pre 1/2 de anu 3 fl. pre unu trilanu 1 fl. 50 cr. éra pentru strainerate: pre anu 8 fl. pre 1/2 de anu 4 fl. pre unu trilanu 2 fl. in v. a. Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte siodioniele si banii de prenumeratiune sunt de a se tramita la Redactiunea diurnablui: Aradu, Strat'a Tefski-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de linia, si 30 cr. tacse timbrale.

Ghicitóri'a lui „Gur'a satului“.

1. In cinci slove combinezu
Mundru nume de botozu,
Nume cunoscutu pré bine
Depre-a bibliei pagine.
2. Cu liter'a de nainte
Mèna ómenii pre vite;
3. Ér' silab'a ce urméza
Proprietate 'nsemnéza;
4. A-poi silab'a d'in urma,
Ce se aflà si in „*curma*“,
E cuventulu care léga
Pre *tangéla* cu *telega*. —
5. Cu vocal'a medilocia
Déca 'mpreuni la olalta
Silab'a mea cea finala,
Poti esprime o unélta,
Folosita desu de mama,
Candu vestmentulu se destréma.
6. Stergi din totu vocal'a prima,
Lasandu numai ce urméza
Ce-a remasu a-poi esprima
Unu instrumentu de la casa,
In care se tienu bucate
Imblatite, macinate.
7. De stergi silab'a finala
Si prepui la-initiala
Duplicat'a de in „*totu*“,
Séu a trei'a de in „*cotu*“,
Poti ghici dupa placere:
Cà-su séu riu, ce esundéza

Si cu pescii abundéza,
Séu unu omu ce gubernéza
Si pre toti reu ne vecséza,
Séu sum lemnulu ce 'nverdesce,
Dér' neci candu nu infloresce.

8. Dupa slov'a cea d'antaia
Déca pui cea medilocia:
Representa tonulu, care
Face r setu fórte mare
Intre cei ce nu au minte, —
Cà-o au datu pe-unu bídu de linte.
9. Liter'a initiala
Si cu silab'a finala
De le legi in unu cuventu,
Poti esprime-unu instrumentu, —
Bunu de-a-lu bate 'n capetina
La toti cei ce se desbina
De natiune si de frati,
Si traiescu ca renegati.

(Deslegarea pe pagin'a ultima.)

Preotulu si tieranulu.

Preotulu *contra tieranulu ce siedeá in caru acoperitu: Ce ai in caru, mîdi Ioane?*

Tieranulu: *Sà ierti, domnule parinte, muiera mea!*

Fórte importantu!

— Cadou de Craciunu. —

Ministrulu nostru celu de pe a-fore,
dlu Andrásy, a cadiutu — — — (depe calu.)

Anecdote populare.

Unu țiganu se duse la preotu, să-si marturisească peccatele, că-ci eră prè incarcatu de ele. Intr'altele eră si marele pecatu, că trantî cojoculu mamei sale, in care eră si mum'a sa — de pamentu . . . Dreptu-aceea preotulu i dete canonulu: să dica intr' o septemana „Tatalu nostru“ de 77 de ori pe fia-care di.

Țiganulu — caruia i se parú prè greu canonulu — incepù a se terguí cu preotulu, dîcendu, ca să lase mai pe pucînu; inse preotulu nu slabi de locu. Dupace vediú țiganulu, că nu-e tocmeła, se luà si se duse a casa sî in diu'a urmatória era veni la preotu, dîcendu-i:

- „Buna deminéti'a pàrrinte!“
- Multiamu Dumitale — ii multiumi preotulu.
- „Dee Ddieu bine pàrrinte!“
- Multiamu Dumitale — ii multiumi éra-si preotulu.

— „Norrocu bunu pàrrinte!“ sî totu asiè sî éra asiè mai departe, pone ce preotulu, perdiendu-si rabdarea, se restí catra țiganu sî ii dise maniosu: „Póte ai nebunitu, mòi țigane, de-mi dai binetie de atâte ori, au nu-e destulu odata?“ Éra țiganulu dracosu ii respunse pe data: „Vedi pàrrinte, că dumnia-ta te maniesi, că-ti dadui numai de 3 ori binetie, *d'a-poi santulu Devla să nu se manie pre mine, candu ii voi dîce „Tatalu nostru“ de 77 ori pe di, că atunci ar' trebui Domnudeu, milostivulu, că 'nti'o di numai pre mine să me ausculte sî pe altulu nime! . . .*

Se intinsese unu viscolu mare pe campu, unde d'in nenorocire se aflá si unu țiganu. Ce să faca, in catro să feréscă bietulu țiganu d'in aintea viscolului? că nu eră neci unu pomu, de care să se tiena — nu crá neci o grópa unde să se ascunda, — nu eră cu unu cuventu nemicu in apropiere, unde să se póta scuti.

D'in norocire inse diari — nu tocmai departe — o ruga mare de lemn, la care grabí, o imbraciosiá si se prinse de ea cu tóta puterea, ca să nu-lu duca cumva ventulu, — celu mai puternicu dusmanu alu țiganiloru. — Da inse temeli'a rugii d'in pamentu eră cam putreda, viscolulu trantî rug'a la pamentu cu țiganu cu totu, sî rug'a cadiendu pre elu, ii rupse sielele. Dupà aceea viscolulu incetá, éra țiganulu turtitu esîndu dupa multa zóla de sub ruga, se trase in cetu catra casa, vaierandu-se de dureri.

Sositu cu multu necasu a casa, se puse in patu sî boli de tragea de mórte. Némurile ingrigiate, trimitu dupa preotu, să vina să cuminece pre Cul'a, c'a să móra. Vine preotulu, face slujba a-supr'a țiganului, 'lu cumineca sî a-poi ii dà crucca — pe carea eră desemnatu chipulu lui Cristosu — s'o sarute. Du-te 'n colo pàrrinte cu Cristosu hestu micu!“ — dise țiganulu indignatu — „**cà si ahest'a déca va cresce, tocmai asiè de rrèu va fi, ca ahel'a, care 'mi rupse mie sielele!**“ . . .

Profesorulu si clericulu.

Profesorulu: Spune-mi: care este definiti'a omului?

Clericulu: Omulu este o *fintia religioasa*.

Profesorulu: Nu asiè vi-am fostu esplicatu-o eu, ci vi-am disu, că: omulu este o *fintia rationala, cu vointia libera si sensitiva*.

Clericulu: E dreptu, dle profesore, că asiè ati binevoitu a dîce septeman'a trecuta, dér in fói'a d'in septeman'a ast'a, ce e redactata de on. corpu profesoralu, am cetitu definiti'a omului, precum am disu-o eu. Mai multu: in acelu „Tractatu despre omu“ se dîce espresu, fore vre o nota d'in partea redactiunei, că „*rationalu, vointia libera si sensibilitate*“ nu sunt trasuri caracteristice generali pentru omu, fiindu acele multu, pucînu, proprie sî animaleloru, ci numai singur'a religiositatea, ce animalele nu o au de locu.

Profesorulu: Un'a se dice, si alt'a se scrie. Pentru respunsulu D'Tele celu reu, priimesci not'a de secunda! Siedi!!

Càrti si solii.

Tete Tite!

De locu dupa priimirea acestei càrti se aduni pre toti argatii nostri sî cu glasu tare să le impartestiesci chipsuelele nóstre, asiè precumu urméza:

Dela Tanase cetenia!

Sà luàm a minte noi toti cei din Petiorulu Raiului (Gherl'a)!

A-propiandu-se implenirea vremi si audîndu-se glasulu tanguirei tale — Tete Tite — in Ram'a: aflat'a de bine „*oce-nasi o vasi*“, „*Tutel'a nóstra a totororu*“, carele intru surgunia departe de lume a petrece si-a pusu inainte — la voi sî mai cu sziru cu séma la tine — Tete Tite — a me tramite, ca să-ti vestescu glasulu sî voi'a lui, sciutu fiindu că „eu sum celu ce sum“ — harangulu lui, carele amblu in aintea fâcîei sale — gatindu-i calea inaintea lui. — Veni-voiu deci să ne értezkeduimu impreuna, că-ci singuru nu me bizuescu sî nu me incumetu a dolgozi — inainte de a fi auditu sfaturile tale cele a tóta lumea pr'in „*Corcodantia*“ sî „*C . . . eisiuri*“ cunoscutu. Amenduoi — inse cá alteri „*Castoru si Pollux*“ sî póte sî cu Tóderu Tandalosulu la munca pune-ne-vomu sî nu vomu incetá — in butulu totororu amaritiloru sî pigmeiloru, „*ba chiaru*“ sî a veszedelmesului „*Osten*“, pone ce nu vomu pune lucrurile la cale érasî dupa alu nostru calapodu sî nu vomu face éra-si drepte càrările nóstre. — Aretá-vomu lumii, că noi suntemu „*hoi ontes*“, — adeca „*cei ce suntemu*“: „*càrm'a càrmaciului càrmuitoriu!*“

Toni ticalosulu! n'a tocatu tendintiele ticalosiloru! tandalosu otolmàzeu! — „*Fleantiu, Cotrofleantiu, fleandur'a flamenda!*“ — Amu remasu operiti — vae nobis victis!! Sed quid? non est desperandum!! Ambii aretá-vomu a nóstra a-totu-potentia amaritiloru!

Deci, pr'in urmare, asiè-déra ca sâ scia toti bulgàrii Raiului si cu deosebire cei „organisasi ot ocolulu oce-nasi-o vasi“, cã in gându mi-am pusu a veni éra-si la voi: *keritaluesce-i* pre toti si imparte-sindu-li acést'a scire mangalaitória, — pregatiti-ve cu totii cu sfetitie cu totu a esi cu „*tempina si chora, cu strune si organe, cu cimvala bine resunatória, cu cimvala de strigare*“ intru intempinarea „hochgelehrtului“ Tanase barem in vezduchulu de pe dealulu Sèplacului.

Pace vóa totororu! Inchinu-me vóa totororu si mai tare tie — Tete Tite — pré luminatului — de sóre — cu amendoue manurile. Ardorendu asceptu intalnirea si imbraciosiarea sfintiloru si a sfinteloru in curtile Domnului, unde pururea cu dinsulu vomu fi. — Aminu!

La porunc'a lui d'in indurarea ta — Tete Tite.

Tanase, m. p.
hochgelehrter Professor.

Bolundàici.

(§) Principele **Milano** — dupa cade-rea Plevnei, — inca a iesitu vitejesce, d'in nepasare, si in capulu trupelor se a trecutu fruntari'a tiei. După vestile sosite, pone acum a dobenditu — unu mare..... **cataru** (trocna, gutunaru).

(§.) Fiindu-cà vorbiseràm de inmultirea diuare-loru jidovesci-nemtiesci d'in locu, per asociationem idearum, trebue sà luàm notitia si de aparinti'a unei nuoi intreprinderi literarie periodice, intielegemu pre pitic'a gazeta scolastica d'in Aradu „*Minte si inima*“, ce se scóte in luna, si se distribue pe pamentu, cã-te de o data. — Noi, in vederea seraciei poporului nostru, a temporiloru rele, si alu pucínului numeru de intielegintia ce-lu avemu, precum si in vederea a si mai pucíniloru carturari, cari au inca chefulu si zelulu a mai scrie cãte ce-va de dai Dómne, dela capulu locului nu amu apreciatu rivalitatea in im-multirea organelor nóstre de specialitate. Astu-feliu ne-amu pronunciatu si candu ni s'a cerutu parerea la pornirea séu nu, alu noului diurnal d'in locu „*Baseric'a si scól'a*“. Amu disu-o: „avemu dejà or-gane scolastice multe, in proportiune pré multe, mai atâte cãte scóle bune avemu, si eminamente pre „*Scól'a romana*“ d'in Sabiiu bine si cu studiu re-dactata, cu ómeni de specialitate si de eruditiune pedagogica in capulu ei, poftimu: a ve grup'a pe lunga acést'a; adunati si nu impartiti fortiele!“ Cu tóte aceste „*Baseric'a si scól'a*“ s'a fundatu. Ei bine, sà-i lasàm scus'a, cã ea este nu numai scóla ei si *baserica* totu de odata, si altu organu basericescu asta data nu avemu. Dér ce mai cauta acum noulu organuti scolasticu „*Minte si inima*“ preste dejà infiintiat'a „*Baseric'a si scól'a*“, si un'a si alt'a cu ómeni d'in tagm'a funcionariloru basericesci d'in locu? Negresitu la mediulocu va fi mancarimea de scisia, de a ne face care de care cu capu mai mare, de a ne presentá la lume fia-care ca redac-toru, ca conducatoriu de partita. Astfelu suntemu educati si astfelu voimu a educá pre altii?! , . . .

Spre justificare poftimu: in numerulu 4. d'in — *acést'a* „Minte si inima“, *G. Pop'a* respunde la ar-ticululu lui P. Rotariu, avocatu in Temistór'a, referi-toriu la desu melitiat'a chestia de fundarea séu nu, a loru 5 gimnasii confesionali in dieces'a Aradului, respectivaminte la oportunitatea séu inoportunitatea ideei in reportu cu puterile nóstre materiali, si dlu *G. Pop'a* ii reflectéza cam in intielesulu urmatoriu: amu statu in 2 partite: *noi* luminati, voi intunecati; *noi* cu logic'a, voi fore logica; *noi* cu mintea, voi cu prosti'a, — tu frate, P. Rotariu, ai fostu intru cesti d'in urma; vino inse, amice, sà te priimim intre noi. — Dér pentru ce voiti — ve intrebàm — a amestecá pre celu intunecatu, pre celu fora logica si arguminte, pre celu cu prosti'a in taber'a vóstra cea cu logic'a, cea cu mintea, cea luminata?! Pastoriulu adevveratu intielectu si-feresce turm'a sa cea sanetósá de ói'a reiósa. . . . Cam asè se scrie in „*Minte si inima*.“ Va sà dica: acestu petecu de gazeta este redactatu intru adevveru cu minte, inse si cu *patima*. Acestu organuti pe-càtu de mititelu elu este, pe atátu de mare este in capete, cã-ci a-fore de inca unulu, mai micu (respectabilu inse) care compune trinitatea coalitiunei d'in tufa, duoi redactori mari are: unulu vediutu: I. *Ciór'a*, cu locuinti'a in sa-tulu Micalac'a, éra altulu nevediu: *G. Pop'a*, afla-toriu de a-pururi'a pr'in orasiu (Aradu). D'in acestu incidentu unu amicu glumeti alu nostru, E. B. díse mai dílele trecute, cã *mintea* fói ei se afla in Mica-lac'a, éra *anim'a* dela ea in Aradu, in cãfan'a lui Schneider la . . . . Si non e vero, e ben trovato.

Lucruri vladicesci d'in U-da-ra (Armeni'a),

demne de a fi crestate pe rivasiu.

— Dreptu-aceea scrise cu péna muiata in fere si dedicate deputatiloru sinoðali, spre mai departe folosire. —

Motto: Lauda mare, traista sparta.

In consistoriu: Cu secretariulu aflatu a-ici, X. nu me fericescu; nu e de treb'a mea . . . . Deci voiu veni cu o propunere la sinodu, — sà me spriginiti, ca sà fiu scapatu de elu.

— Ei bine, Mar'i'a Ta, dér densulu este alesu pe viétia, si nu sunt motive pentru a-lu delaturá.

— Alegerea fia fi fostu pe viétia, dér e nenoro-cósa, cã-ci sà vedeti: secretariulu are sà priimésca óspetii mei cei inalti, pre musafirii tiei, are sà-mi faca suit'a candu mergu in visitatiuni canonice, mi-nistrii si la curtea imperatésca, are sà-mi concépa lucrurile presidiali rezervate; si de-a-ici urméza, cã secretariulu ar trebú sà fia unu omu coptu, practicu, de o eruditiune inalta, omu de salonu si limbistu. Éca ce n'am, si éca ce mi-ar trebú.

— Mar'i'a Ta, secretariulu actualu multu pucínu posiede aceste calitati . . . .

— Tocmai sà aveti dreptate, tocmai sà le posieda, eu nu-lu voiu mai multu, si vi-o dícu pe barb'a mca cea sura, cã eu cu elu la més'a acést'a verde nu voiu mai siedè . . . . Alegeti déra intre mine si elu!

— De cãtu sà facemu o ruptura asiè de mare, mai bine priimim propunerea Maríei Tele.

In sinodulu diecesanu: Cane-canescce priimindu-mi-se propunerea, pre fostulu secretariu ilu declaru de referentu epitropescu alesu si va avè locu si scaunu **pre lunga mine** la més'a cea verde in senatulu epitropescu. Cuventulu datu nu mi-lu voiu tienè. Pre cei ce m'au spriginitu in consistoriu pentru decorulu demnitatii mele ii lasu trantii. Dér tôte aceste sunt pré pucine sacrificii in comparatia cu castigulu celu imensu: postulu de secretariu l'ati lasati la dispositi'a mea. Ei bine, vi-o notificu, cà-lu indeplinescu cu celariulu (pivnitiariulu) meu **Eh-can**, — unu teneru care me scî representá cu demnitate la tôte ospetiele, pomenele si càrcimele, — unu fliacáu, care me scie distrage cu câte noutati dilnice tôte, — unu barbatu de o specialitate afunda. alu carui condeiu este lingur'a cea de lemnu si traga-ciulu, — unu vircolaciu, care scie tôte secretele familieloru si mi le subordina mic, ca sà facu capitalu d'in ele, — in sfersitu o unèlta buna, care scie serví interesele mele diu'a si nóptea! —

— Vi multiumescu déra domniloru, cà m-ati datu acést'a fericire.

* * *

In ajunulu noului sinodu: Mari'a Ta, ar fi tempulu, sà implinimu postulu secretariului definitivu. Aspiranti sunt mai multi, toti barbati seriosi, eruditi, limbisti si cu sciintie canonice chiaru.

— Ve rogu, ve juru, pre Ddieu, lasati-mi-lu pre estu substitutu si pre mai de parte, cà-ci sum multiumitu, pré multiumitu, cu densulu. E unu sluga buna si credintiósá, cu care me intielegu si potu face treburi . . . . bune. Elu scie serví interesele mele càtu de bine . . . . Dieu, asiè, me multiumescu cu elu. Secretariu va sà dîca: sà scia tienè la secrete. Si estu substituitu scie, dér inca pré scie. Me incredu in elu. (Nasulu se încálemba, barb'a rosiesce de cele ce s'au spusu.)

* * *

Pardonati, Mari'a Vóstra, a-ici am priimitu dela deputatulu Scarlatu Pastia o lista pentru ajutoriu familieloru romane d'in Serbia, devenite in lips'a extrema in urm'a resbelului serbescu-turcescu d'in anulu trecut; éra a-ici avemu onórea a Vi presentá colect'a nóstra in favórea Crucii rosie romane, societate de binefacere pentru soldatii romani raniti si familielè loru, pe tempulu, actualului resbelu romano-ruso-turcu. Ve rogu, in numele umanitatii si alu iubirei crestinesci, ca sà binevoiti a contribuí in acelu scopu santu cu càtu Vi va fi posibilu.

— Iérta, dle, nu me amestecu in treburi politice.

— Dér poteti, Mari'a Vóstra, subscrie ce-va si in modu incognitu, pentru esemплу: N. N., ori unu crestinu, unu romanu, si asiè mai de parte.

— Ai dreptate; déra **nu am bani**.

— Sarutu man'a. Me recomendu. —

— Alázatos szolgálja Méltóságos Uram!

— Oláh az szolgálja. Mivel csinálnyi szerencsét?

— Hát, io vinyit la Moria Ta se spunye, che vorasiu nost facut frumos si mare teatrum, si botezat pre el „magyar teatrom“. Asta nu pare binye la ramuny, la nemtii, la serbii si la jidovii de a-ici, si ei spunye, che ei nu mere la teatrom facut la o-l-

alta s botezat numai vunguresc. Da noi in Magyar-ország nu potye lasá si altu limba in teatrom, si nicairi, fore numai vunguresca. Noi domny la tiara; remas dara p' a nost kivánság. D' atunci inse teatrom gol, che vunguri puciny a-ici. Si la noi mare rusínye, che teatrom vunguresc trebuie se face bancrot in tiara vunguresc. Rogam, noi, vungurii, pre Moria Ta, se dai la noi ajutoriu pentru teatrum vunguresc.

— O pré bucarosu, spectabile Domnule, poftimu a ocupá locu de-a drépt'a mea. Déra pucinu me iérta. (Trage de clopotielu. Secretariulu intra: Eh-can, du-te a-mi schimbá bancnot'a acést'a de 1000 fi.

— (Dupa ce secretariulu s'a reintorsu.) Pentru unu asiè scopu santu, poftesce dela mine, spectabile Domnule, dreptu ajutoriu 50 fiorini in valuta austriaca. Unde e list'a sà me subscriu? (Si-subscrie intregu cinstitulu name.)

— Multiam; io crede acum, che cu numele Morici Tale, pe list'a meu, prinde io si alti rumuny.

* * *

— Amu venitu, sà ni facemu reverinti'a nóstra, Mari'a Ta. Suntemu o trupa teatrale romana d'in Craiov'a, bine compusa, si de si magiarii nu ni permitu, a dá câte-va representatii in teatrule cetatienescu, ce acum in sesiunca de véra sta golu, totu le vomu dá in Aren'a. Vi ceremu inse inaltulu spriginu, si Ve rogámu, sà ne felicitati cu presentia Mariei Vóstre.

— Sá me iertati, dér nu potu participá; cà-ci **me oprescu sfintele canóne**.

(Cu câte-va lune mai tardiu.)

— Eh-can! Adí se da in teatru pies'a ungu-résca „Jánus“. Voiu sà mergu si cu. Du-te, de-mi scóte unu biletu de logia. Na bani.

(De sèra la usí'a teatrulei unu romanu catra altulu: Cum se póte? vladiculu a-ici? d'-a-poi sfintele canóne numai dela frecuentarea teatrulei romanescu ilu oprescu, éra dela celu ungurescu nu? Ei mài, frate, mi vine a-minte omulu d'in fabula, care sciea suflá d'in gura de-o-data si caldu, si rece . . . .)

* * *

— Mai lasa naibei procesele, si vina la s. base-rica, cà dóra adí e mare serbatória romanésca.

— Nu potu, cà-ci judii dela Tribunalu m'au invítatu tocmai pe adí la mai multe pertractari.

— Cum se póte? cà dupa lege au sà fia respectate si serbatorile religiuniloru recepte.

— Asiè e in carte, déra nu e asiè in pracsea judecatoriloru neromani. —

— D'a-poi DTa, teologule, nu mergi adí la scóla?

— Nu, cà-ci e Craciunulu celu papistasiescu!

— Si-a poi ce are de a face Craciunulu celu papistasiescu cu Institutulu nostru celu ortodocsu?

— Nu sciu, dèca are ce-va, ori nu are? Déra Mari'a Sa, dlu episcopu, a demandatu, ca, d'in respectulu Craciunului catolicu, adí sà nu sà tiena prelegeri in institutu.

— Aha! Va sà dîca; in locu de a impuciná, mai-immultimu serbatorile. De parte amu dusu-o cu umilirea! . . .

* * *

— Aid, treceti la santa unatia (unire), cà ast'a lege e cea adeverata si unic'a mantuito'ria!

— Cum poti dice asiè ce-va dle parinte? Rogu-te, fi ce-va mai tolerantu facie de cele-l-alte religiumi!

— Ba, potu sà o dîcu; cà-ci legea mea e cea vechia, venita d'in Rom'a, unde e léganulu stramo-siloru nostri . . . .

Da, mestecata pucînu cu cea catolica.

— Fia, dèra ca totu este cea mai curata. Au nu ai auditu, cà si vladiculu vostru serbéza acum Craciunulu celu catolicu?! . . .

* * *

— Eh can! tramite **pre cine-va** in fortarétia, sà invite pentru adi la mine la mésa (prandiu) pre dlu generariu si pre statulu seu majoru, cà-ci e serbatória imperatésca.

— Ni pare fórte reu, dèr nu potemu urmá, cà-ci la noi dupa . . . . dupa . . . . impregiurarile nóstre avemu a face ordinu de di; ne rogâmu inse, ca alta data, sà fimu invitati incai cu 24. óre mai 'nainte.

* * *

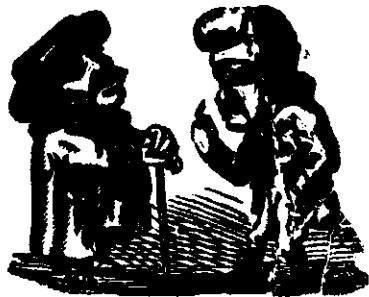
— Ah, ce bune mai sunt saharele aceste Mari'a Ta!

— Bune, bune; dèr mie nu-mi placu **c. c. re-zele** acele. Pardonu, díoru, pentru espresia, cà suntemu la mésa.

* * *

(Mai sunt inca multe. Ele se voru urmá, ca dóra cu anulu nou si lucrurile voru luá o facie nóua.)

TAND'A si MAND'A.

T. D'a-poi, frate M. gatatu-ai decoratiunile acelea, pentru fisculusi, cari au prinsu pre daco-romanisti?

M. De abiè, cu mare cheltuiéla si ostenéla.

T. Te rogu dèra: areta-mi-le si mie, sà le vedu: cumu-su?

M. De aretatu nu ti-voiu aretá, dèr de spusu, ti-voiu spune cumu sunt.

T. Na en spune-mi.

M. Vina dèra de laturi, sà nu mai auda nime, cà-ci e lucru secretu. — Decoratiunile sunt d'in metalu gal-benu, versate intr'unu lemnu de goronu fulgeratu, cauta ca unu taleru, dosulu loru e cleitu cu smóla, ca sà se lipiésca mai bine de peptulu acelor'a, inscriptiunea e: in anulu 1878—25 . . . in anulu 1879—25 . . . . si a-poi in totu anulu cu 25 . . . . mai multe. — Asiè, cà sunt frumóse?

T. Fórte nemerite; numai baga bine de séma, ca pe anulu nou negresitu sà le trimiti cinstitiloru fisculusi, — si inca dupa parerea mea, primul decorandu ar fi celu d'in comitatulu U., a-poi ceia-l-alti.

M. Asiè voiu si face.

M. Acum mai spuue-mi si tu, frate Tanda, ce mai scii, amblandu comitatele?

T. D'a-poi ce sà sciu? Sciu aceea, cà noi, ca ómeni independinti, suntemu fórte fericiti, nu tremurâmu, cà ne-omu perde postulu (slujb'a).

M. Cumu asiè?

T. Da éca asiè, cà acum'a se alegu amploiatii nooi in municipii, si voru fi mai pucîni si domni mai mari, ca mai 'nainte, cà-ci cei ce voru fi, voru avè plata mai mare ca pone a-cilea; a-poi se temu, cà nu-i voru mai alege, de unde asiè ti-ambla dupa voturi, de li vedi càputulu chiaru tremurandu, si mai toti cauta ca cei cu friguri.

M. Adica in viitoriu cu plati mai mari, dér' de unde atàti'a bani? cà-ci betulu poporu nu mai póte plati; mai multu: nece chiaru malaiu nu mai are pentru copii, si fiindu-cà, neci de lucru nu se afla, pone acusi'a au incèputu multi sà amble a sersi ca vai de ei. . . .

T. Incai poporulu scie si amblá a cersi; dèra lase, cà-i vomu vedè noi pre acei'a, cari . . . neci a cere nu-oru scí . . . . cà ce voru mai face.

Deslegarea ghiciturei d'in nrulu actuale.

- ad 1. **Isacu.**
 „ 2. **í! (hí!)**
 „ 3. Pronumele femeiescu: **sa.**
 „ 4. Conjunctiunea: **cu.**
 „ 5. **Acu.**
 „ 6. **Sacu.**
 { Riulu **Tis'a.**
 { Ministrulu **Tis'a.**
 { Lemnu de **Tis'a.**
 „ 8. Tonulu magariului: **í-á!**
 „ 9. **Icu** (cu care se crépa lemnele.)

Dobariulu satului.

La cererea dlui Ioane Papiriu Popu parocu si protopopu gr. catolicu romanu in Ielodu-mare (Transilvani'a), care ni se plange, cà este suspionatu de superioritatea sa cu paternitatea a mai multoru scrieri satirice, referitòrie la viét'a basericésca d'in de Ddiéu binocuventat'a diecesa a Gher-lei, si aparute in colónele acestui diurnalu in anulu trecutu si in celu de facie, — in interesulu adeverului venimu in publicu a constatá consciintiosu, cà dela amintitulu dnu (cu parere de rau fia dísu) pone acum neci o data neci unu foliu de scriere, fia ea in prosa, fia in metru. nu amu priimitu pentru diurnalulu nostru. Pr'in urmare ori ce suspiciune l'ar fi atinsu in meritulu acest'a, este cu deseversire nefundata. Mai multu: prim'a epistóla ce amu avutu onórea a o priimi dela DSA, este acést'a, in care ni cere constatarea adeverului, spre justificarea sa, ceea ce noi cu atátu mai virtosu o potemu face, cu càtu dela capulu locului este dejá sciutu, cà la noi, in vederea responsabilitatii ce ne privesca ca pre gazetari, corespundintiele anonime nu sunt admisibili de locu.

Fia dér lumina! ➡

Redactiunea dela
 „Gur'a-satului.“

Colect'a,

diurnalului „Gur'a Satului“ pentru soldatii romani, raniti in resbelulu ruse-romano-turcu.

(Urmare d'in numerulu trecut.)

transpunere d'in numerulu precedente amesuratu socotei: sum'a de 91 fl. v. a. 50 franci in 3 napoleoni, 2 galbeni austriaci (bani), 4.79 chilo scame si 29 rifi pandia.

38. **Lasaru Hufu**, notariu in Apateu . . . . . 1 fi.
 39. **Vasiliu Olariu**, parochu in Conopu . . . . .
 . . . . . unu taleru in argintu de 1 fi.
 40. Dnisiór'a **Lil'a** nobila de **Serbu**, d'in Aradu 75
 decagrame scame.

Cu totulu pone acum'a: 92 fl. v. a., 50 franci in 3 napoleoni, 2 galbeni austriaci (bani), 1 taleru in argintu de 1 fi. v. a., 5.54 chilo scame si 29 rifi pandia.

De catra

„Societatea limbelor romane“ d'in Montpellier (Franci'a)

ni se tramite, spre publicare, urmatoriulu:

Concursu.

In marti'a Pascelor d'in 1878., — care coincide aniversari'a bimilenaria a fundatiunii cetatii **Aquae Sextiae** (Aix en Provence) de catra romani, — „Societatea limbelor romane“ va decerne la Montpellier, in sedintia solemnă, acelu de alu duoilea alu seu concursu trianalu, **un'a cupa mare simbolicade argintu**, ca premiu autorului celei mai bune poezii pe tem'a urmatória: „**Cantulu latinului**,” seu altu-feliu disu „**Cantulu gintii latine**.”

Pentru acestu premiu, — care este oferitu de Escelenti'a sa dlu **A. de Quintana y Combis**, presidentu alu Jocurilor florali ale limbei catalane, de la Barcelon'a in a. 1874, — limb'a romana, franceza, catalana, italiana, provenciala, si tote limbele latine sunt admise la concursu.

Societatea limbelor romane doreste, ca acést'a poesia, care nu trebuie sa fia pré lunga, sa se considere ca unu feliu de cantu de ginte, putendu, gratia a numróse traductiuni pe acelasu ritmu, sa devina unu cantu comunu tutororu popóreloru, cari vorbescu asta di unu idiomu derivatu d'in vechi'a limba a Romei.

Concurentii sunt invitati a indicá, intr'unu modu precisu, de care limba, seu dialectu se voru fi servitu.

Manuscriptele poeziei „**Cantulu Latinului**” potu chiaru fi insocite de notatiunea musicale a unei arie potrivita cu vorbele.

E neaperatu, ca manuscriptele sa fia adresate **francatu** inainte de 15 Ianuariu 1878 (ultimu terminu de rigóre), catra secretariulu societatii (A Monsieur le Secrétaire de la Société des langues romanes, à Montpellier, France).

Manuscriptulu va portá un'a epigrafa, care va fi copiata si pe unu plicu sigilatu, care sa contiena scirsu numele si adres'a autorului.

Poesiele tramise cata sa fia inedite.

Societatea si reserva dreptulu de a face, sa se traduca in tote limbele romane „**Cantulu Latinului**,” care va fi premiatu, si de a modificá, seu chiaru schimbá notatiunea musicala a ariei. In casu, candu s'ar face unu nou concursu pentru aceste doue ultime obiecte, unu nou programu specialu va fi anuntiatu inainte de 1. Juniu, 1878.

Manuscriptele tramise nu se voru mai restitui, ci voru fi depuse in arhivele Societatii, care va ave dreptulu de a publicá de odata cu bucat'a premiata si tote acelea, cari i se voru paré ca merita de a fi imprimate.

Redactorulu acestui diurnalului, recercatu de-a dreptulu, a deschisu o lista de

Contribuiri benevole.

intru acoperirea amendei si a speselor procesuali (ambele in suma a-prope de fiorini 200 in v. a.) la platirea caror'a, pentru unu delictu de pressa, este osenditu de catra administratiunea magiara bravulu profesore d'in Gherl'a, dlu **B. F. Negrutiu**, ca si redactorele dela: „**Cartile satenului romanu**.”

In acestu scopu a incursu dela:

- 1) Colectantele **Mircea B. Stanescu**, avocatulu in Aradu si redactorele lui „Gur'a-satului“ . . . . . 2 fi.
- 2) dlu **Arone Hamsi'a**, profesore de teologia in Aradu . . . . . 1 fi.
- 3) dlu **Teodoru Ceontea**, profesore de preparandia in Aradu . . . . . 1 fi.
- 4) dlu **Georgiu Ardelenu**, avocatulu in Temisiór'a . . . . . 1 fi.
- 5) dlu **Valeriu Oprianu**, notariu cercualu in San-Nicolau micu . . . . . 1 fi.

In sum'a de: 6 fi.

Care resultatu s'a inaintatu pr'in post'a reg. la adres'a dlui redactore condamnatu, in Gherl'a, ceea ce se aduce de scire si orientare dniloru contribuenti.

Colectantele:

Mircea B. Stanescu.

J. D. Dogè

este dejá de totu mutatu si arangiatu in nou'a sa bolta:

Aradu, piati'a capitala la nrulu 32. in cas'a contelui Nádasdy,

si, ca firma romana, si-permite a recomendá in binevoitóri'a atentiune a onorat. publicu romanu asortimentulu seu bogatu, si provediutu cu cele mai prospete si tocmai acum sositele marfuri in **pandieturi, lingherie, albíturi, panure, postavuri**, si in totu feliulu de **articuli de moda**, pentru dame intocmai ca si pentru barbati; totu de-o-data mai recomenda si **masinele de cosutu** d'in cele mai bune si mai renumite in intrég'a lume, ce se afla in magazi'a sa.

3-3.